

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 16/2017-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 12. januára 2017 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED] [REDACTED], zastúpeného Advokátskou kanceláriou OLEXOVA VASILISIN s. r. o., Gorkého 6, Bratislava, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Marcel Vasilišin, LL.M., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2 Co 587/2014 z 21. októbra 2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 16. septembra 2016 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len

„krajský súd“) sp. zn. 2 Co 587/2014 z 21. októbra 2015 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“).

Predmetom napadnutého konania pred všeobecnými súdmi je rozhodovanie o žalobe o náhradu za stratu na zárobku s príslušenstvom.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že „[n]avrhovateľ sa žalobou zo dňa 23. 06. 2008 domáhal na Okresnom súde Bratislava I. nároku na náhradu za stratu zárobku pri invalidite od priznania invalidného dôchodku za dobu od 01. 07. 2015, t. j. od ukončenia štúdia. Tento návrh odôvodnil tým, že žiadal od odporcu vyplatenie sumy 36.065,30 EUR spolu s 8,50 % úrokom z omeškania zo sumy 17.785,30 EUR od 01. 05. 2008 a k 01.07.2008 mesačné vyplácanie renty vo výške 523,80 EUR, valorizovanú podľa § 272 ods. 9 zákona o sociálnom poistení, č. 461/2003 Z. z. Navrhovateľ žiadal priznať výšku náhrady na základe pravdepodobného zárobku, ktorý by dosiahol, nebyť poškodenia zdravia, nakoľko v čase úrazu sa pripravoval na povolanie vodiča. Preto navrhol, aby súd pri určení predpokladaného zárobku vychádzal z priemerného zárobku vodičov z povolania v roku 2003.

O žalobe navrhovateľa rozhodol Okresný súd Bratislava I. rozsudkom zo dňa 29. 01. 2014 pod vyššie uvedenou spisovou značkou, ktorým zamietol návrh navrhovateľa, nakoľko odporca vzniesol námietku premlčania, ktorej prvostupňový súd vyhovel. Okresný súd svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že náhrada straty zárobku po priznaní invalidity priznáva poškodenému rôzne právne nároky. Všetky tieto nároky sú samostatné, lebo predpoklady ich vzniku sú odchylné. Tieto skutočnosti je potrebné mať na zreteli pri posudzovaní ich premlčania. Náhrada za stratu na zárobku sa uhradzuje peňažným dôchodkom, ale jednotlivé sumy z dôchodku, ktoré sa už stali splatnými sa uhradzujú úhrnnou sumou. Súd ďalej uviedol, že náhrada za stratu zárobku po skončení pracovnej neschopnosti je jedným nárokom, i keď má povahu opakujúceho sa plnenia. Premlčuje sa preto celý nárok, neprichádza do úvahy premlčanie jednotlivých mesačných plnení.

Proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I. podal navrhovateľ odvolanie v zákonnej lehote. V odvolaní namietal právny názor prvostupňového súdu, podľa ktorého je náhrada za stratu zárobku po skončení pracovnej neschopnosti jedným nárokom s povahou

opakujúceho sa plnenia, a preto sa premlčuje celý nárok a neprichádza do úvahy premlčanie jednotlivých mesačných plnení. Navrhovateľ zároveň namietal názor okresného súdu, že strata na zárobku vzniká doručením rozhodnutia o priznaní invalidity, odkedy začala plynúť dvojročná premlčacia doba.

O podanom odvolaní rozhodol Krajský súd v Bratislave rozsudkom č. k.: 2 Co/587/2014-179, zo dňa 21. 10. 2015 (ďalej ako Rozsudok), ktorým potvrdil hore uvedený rozsudok Okresného súdu Bratislava I. Odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že sa v celom rozsahu stotožnil s dôvodmi prvostupňového rozsudku, ktorý považuje za vecne správny. Súd zároveň uviedol, že Rozsudok odvolacieho súdu už ďalšie dôvody neobsahuje.

Voči Rozsudku Krajského súdu podal Sťažovateľ v zákonnej lehote dovolanie a to z dôvodu že odvolací súd odňal sťažovateľovi prístup k súdu, nakoľko prehliadol a vôbec sa nevysporiadal s argumentáciou Sťažovateľa uvedenou v odvolaní, a teda odňal odvolaniu jeho základné procesné účinky.

Najvyšší súd SR však dovolanie uznesením sp. zn. 6 Cdo/79/2016 zo dňa 08. 06. 2016 odmietol s tým, že dovolanie nie je podľa jeho názoru prípustné, argumentmi sťažovateľa vo veci samej sa teda nezaoberal. “.

Sťažovateľ uvádza, že „[k]edže Sťažovateľ vyčerpal všetky opravné prostriedky a iné právne prostriedky, ktoré má podľa právneho poriadku Slovenskej republiky k dispozícii na ochranu jeho základných práv a slobôd a preto je podľa zákona o ústavnom súde táto sťažnosť prípustná“.

Sťažovateľ ďalej uvádza:

„S napadnutým Rozsudkom Krajského súdu v Bratislave nesúhlasíme z nasledovných dôvodov:

1) odvolací súd skonštatovaním, že Rozsudok neobsahuje žiadne ďalšie dôvody odňal navrhovateľovi prístup k súdu, nakoľko sa nevysporiadal s argumentáciou navrhovateľa uvedenou v odvolaní,

2) krajský súd sa stotožnil so záverom súdu prvého stupňa, že náhrada za stratu zárobku po skončení pracovnej neschopnosti je jedným nárokom s povahou opakujúceho sa plnenia, a preto sa premlčuje celý nárok,

3) odvolací súd sa stotožnil so záverom okresného súdu, čo sa týka začatia plynutie dvojročnej premlčacej doby.“

Napriek tomu, že sťažovateľ v sťažnosti uvádza, že podal proti napadnutému rozhodnutiu dovolanie, o ktorom rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) uznesením sp. zn. 6 Cdo 79/2016 z 8. júna 2016 (ďalej len „uznesenie najvyššieho súdu“) tak, že dovolanie pre neprípustnosť odmietol, a napriek tomu, že uznesenie najvyššieho súdu tvorí prílohu sťažnosti, sťažovateľ uvádza, že „[p]rípustnosť podania ústavnej sťažnosti odôvodňujeme ustálenou judikatúrou Najvyššieho súdu SR. Najvyšší súd v konaní 3 Cdo/18/2013 rozhodol, že procesná vada konania uvedená v § 237 písm. f) môže spočívať len v postupe súdu, ktorý predchádza vydaniu konečného rozhodnutia a ktorý má za následok znemožnenie realizácie procesných oprávnení účastníka konania a zmarenie možnosti jeho aktívnej účasti na konaní. Nemôže však ísť o samotné rozhodnutie ako výsledok vecnej rozhodovacej činnosti súdu. Pokiaľ postupom súdu nie je samo meritórne rozhodnutie vo veci samej, potom už postupom súdu nemôže byť ani časť tohto finálneho produktu konania, úlohou ktorej je vysvetliť dôvody rozhodnutia. V súlade s uvedeným názorom rozhodol Najvyšší súd aj v konaniach 3 Cdo/249/2008, 3 Cdo/290/2009, 1 Cdo/140/2009, 2 Cdo/83/2010, 4 Cdo/130/2009 a v ďalších konaniach.

Na základe ustáleného názoru Najvyššieho súdu SR na otázku, či je z nedostatočného odôvodnenia rozsudku prípustné dovolanie z dôvodu odňatia možnosti konať pred súdom sme názoru, že podanie dovolania v predmetnej právnej veci by bolo v rozpore so zásadou hospodárnosti súdneho konania, nakoľko v súlade so zásadou právnej istoty je možné predpokladať odmietnutie dovolania zo strany Najvyššieho súdu.“

Na základe týchto skutočností sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„Na základe uvedených skutočností navrhujeme, aby Ústavný súd Slovenskej republiky rozhodol, že rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave č. k.: 2 Co/587/2014-179,

zo dňa 21. 10. 2015 došlo k porušeniu práva Sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR.

Zároveň navrhujeme, aby Ústavný súd Slovenskej republiky zrušil Rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k.: 2 Co/587/2014-179, zo dňa 21. 10. 2015 a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Zároveň navrhujeme aby Ústavný súd Slovenskej republiky priznal sťažovateľovi náhradu trov konania pred Ústavným súdom, vo výške 303,16 EUR (á 143 EUR za jeden úkon právnej služby, prevzatie a príprava právneho zastúpenia, podanie ústavnej sťažnosti, á 8,58 režijný paušál).“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

O zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti ide vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

Pokiaľ ide o základné práva a slobody, ústava rozdeľuje ochranu ústavnosti medzi všeobecné súdy a ústavný súd. Systém tejto ochrany je založený na princípe subsidiarity, ktorý určuje aj rozsah právomoci ústavného súdu pri poskytovaní ochrany základným právam a slobodám vo vzťahu k právomoci všeobecných súdov (čl. 142 ods. 1 ústavy), a to tak, že všeobecné súdy sú primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ale aj za dodržiavanie základných práv a slobôd (čl. 144 ods. 1 a 2 a čl. 152 ods. 4 ústavy).

Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01).

Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať také rozhodnutie všeobecných súdov, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska

neospravedlivo a neodržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/01).

V zmysle svojej judikatúry považuje ústavný súd rozhodnutia všeobecných súdov za protiústavné aj arbitrárne, ak ich odôvodnenie je úplne odchylné od veci samej alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

Ústavný súd považoval v tomto prípade lehotu na podanie sťažnosti proti uzneseniu krajského súdu za zachovanú, a to v súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva [ďalej len „ESLP (napr. rozsudok z 12. 11. 2002 vo veci Zvolský a Zvolská verzus Česká republika, sťažnosť č. 46129/99, a jeho body 51, 52, 53 a 54)], podľa ktorej dvojmesačná lehota na podanie sťažnosti ústavnému súdu začne plynúť dňom doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku (dovolaní) a je považovaná za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu, v tomto prípade vo vzťahu k uzneseniu krajského súdu z 21. októbra 2015 (obdobne napr. I. ÚS 169/09, I. ÚS 69/2010).

Ústavný súd preskúmal napadnuté rozhodnutie, v odôvodnení ktorého krajský súd okrem iného uviedol:

„Odvolačí súd preskúmal vec súc pritom viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O. s. p. v znení účinnom od 1. 5. 2015, § 355 O. s. p., ďalej len O. s. p.), túto prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.), keď pre nariadenie pojednávania podľa ustanovenia § 214 ods. 1 O. s. p. neboli splnené zákonné podmienky (nebolo potrebné doplniť resp. zopakovať dokazovanie, nejde o konanie vo veciach porušenia zásady rovnakého zaobchádzania, nevyžaduje to dôležitý verejný záujem, súd prvého stupňa nerozhodol podľa ustanovenia § 115a bez nariadenia pojednávania a nie je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie) a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné. Rozsudok verejne vyhlásil dňa 21. októbra 2015 (§ 211 ods. 2 O. s. p., § 156 ods. 3 O. s. p.). O termíne verejného vyhlásenia rozsudku boli účastníci, právny zástupca navrhovateľa, upovedomení zákonným spôsobom.

Napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa odvolací súd v celom rozsahu (aj v súvisiacom výroku o náhrade trov konania) potvrdil, pretože je vo výroku vecne správny a keďže sa stotožňuje s dôvodmi rozsudku, ako správnymi, rozsudok odvolacieho súdu už ďalšie dôvody neobsahuje (§ 219 ods. 1, ods. 2 O. s. p.). Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť nasledovné.

V konaní zostalo nepochybné, že navrhovateľ sa svojím návrhom po jeho zmene so súhlasom súdu domáha zaplattenia sumy 35.065,30 € spolu s 8,5 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 17.785,30 € od 1. 5. 2008 a určiť, že k 1. 7. 2008 mu patrí z titulu náhrady za stratu na zárobku renta v sume 523,80 € mesačne, valorizovaná podľa § 272 ods. 9 zákona o sociálnom poistení a tiež renta v sume 1 440,-- € valorizovaná v príslušnom kalendárnom roku v závislosti od priemernej zmeny základných sadzieb stravného pri zahraničných služobných cestách, určených vykonávacím predpisom medzi príslušným kalendárnym rokom a jemu predchádzajúcim kalendárnym rokom. V predmetnom konaní sa teda navrhovateľ domáha náhrady straty na zárobku po priznaní invalidity od 1. 7. 2005, kedy ukončil štúdium na [REDAKOVANÉ], na základe pravdepodobného zárobku, ktorý by bol dosiahol, nebyť poškodenia jeho zdravia, ku ktorému došlo pri dopravnej nehode dňa 31. 5. 2003.

Podľa § 445 Občianskeho zákonníka strata na zárobku, ku ktorej došlo pri škode na zdraví, uhradzuje sa peňažným dôchodkom; pritom sa vychádza z priemerného zárobku poškodeného, ktorý pred poškodením dosahoval.

Náhrada za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti poškodeného alebo pri invalidite sa posúdi a suma tejto náhrady sa určí rovnako ako suma úrazovej renty podľa všeobecných predpisov o sociálnom poistení. Náhrada za stratu na dôchodku patrí v sume rovnajúcej sa rozdielu medzi výškou dôchodku, na ktorý poškodenému vznikol nárok, a výškou dôchodku, na ktorý by mu vznikol nárok, ak by do priemerného mesačného zárobku, z ktorého bol vymeraný dôchodok, bola zahrnutá náhrada za stratu na zárobku po skončení práceneschopnosti, ktorú fyzická osoba poberala v období rozhodnom pre vymeranie dôchodku (§ 447, § 447a Občianskeho zákonníka).

Právo na náhradu škody sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá (§ 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

Podstata premlčania (§ 100 a nasl. Občianskeho zákonníka) spočíva v tom, že pokiaľ sa určité právo po zákonom stanovenú dobu (premlčaciu dobu) nevykonáva alebo sa v priebehu premlčacej doby neuplatní na súde či u príslušného orgánu, nemôže už byť po jej uplynutí veriteľovi priznané. To znamená, že dlžník po uplynutí zákonom stanovenej doby sa môže úspešne brániť vymáhaniu práva s poukazom na to, že toto právo bolo už premlčané. V dôsledku premlčania právo nezaniká, trvá ďalej, ale do značnej miery sa oslabuje zmenšením možnosti jeho úspešného uplatnenia. Pokiaľ dlžník pred súdom namietne premlčanie práva, nemôže byť veriteľovi premlčané právo priznané. Premlčanie plní v súkromnom práve tri základné funkcie: stimuluje veriteľa, aby svoje nároky uplatnil včas, predchádza dôkaznej núdzi, a prispieva k právnej istote.“

K námietke sťažovateľa, že „odvolací súd sa stotožnil so záverom okresného súdu, čo sa týka začatia plynutia dvojročnej premlčacej doby“, krajský súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia uviedol:

„Na to, aby premlčanie malo hmotnoprávne účinky, zákon v § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka určuje dve kumulatívne podmienky: márne uplynutie premlčacej doby, a námietka premlčania vznesená dlžníkom na súde. Márne uplynutie premlčacej doby ako objektívna právna skutočnosť má za následok premlčanie práva, o ktoré ide; za premlčané sa považuje právo, ktoré sa nevykonalo v dobe ustanovenej zákonom. Premlčacia doba je stanovená presnou dobou začiatku plynutia (právna skutočnosť vyvolávajúca začiatok plynutia premlčacej doby) a koncom. O tom, že sa právo nevykonalo, možno hovoriť vtedy, keď uplynula premlčacia doba a počas nej dlžník dobrovoľne nesplnil povinnosť zodpovedajúcu príslušnému právu a veriteľ sám sa zákonným spôsobom nedomáhal svojho práva jeho uplatnením na súde, prípadne u iného príslušného orgánu. Premlčanie teda samo osebe ešte nespôsobuje zánik práva (pohľadávky), ale bráni len jeho vymáhateľnosti. Ide o subjektívne právo dlžníka vzniesť po uplynutí premlčacej doby (§ 101 až § 110 Občianskeho zákonníka) na súde námietku proti uplatneniu práva. Pokiaľ túto námietku dlžník použije, súd nemôže premlčané právo (pohľadávku) priznať.“

Ustanovenie § 106 Občianskeho zákonníka je osobitným ustanovením vo vzťahu k všeobecnej úprave dĺžky premlčacej doby a k podmienkam jej plynutia. Zákon tu navyše rozlišuje medzi dvoma druhmi premlčacích dôb, ktoré sa navzájom prelínajú.

Je to subjektívna premlčacia doba (§ 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka) a objektívna premlčacia doba (§ 106 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Ustanovenie § 106 Občianskeho zákonníka upravuje premlčaciu dobu vo vzťahu ku všetkým právam na náhradu škody. Táto premlčacia doba sa uplatní vo vzťahu k ustanoveniam § 420 a nasl. Občianskeho zákonníka, ale aj vo vzťahu k tým ustanoveniam Občianskeho zákonníka, ktoré upravujú zodpovednosť za škodu v rámci špecifických právnych vzťahov. Aplikuje sa aj v prípade, keď zodpovednosť za škodu je ustanovená v osobitnom zákone, ktorý však nemá osobitnú úpravu premlčania práva na náhradu škody.

Právo na náhradu škody sa premlčí podľa § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka za dva roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto (konkrétny subjekt) za škodu zodpovedá. Obe podmienky sú súčasne podmienkami, aby si poškodený mohol uplatniť právo na náhradu škody na súde (actio nata). Až od tohto momentu môže začať plynúť 2-ročná subjektívna premlčacia doba. Plynutie premlčacej doby je tu viazané na subjektívny moment, ktorý spočíva vo vedomosti poškodeného o spôsobenej škode a o tom, kto zodpovedá za škodu. Ak sa poškodený dozvie o spôsobenej škode alebo hoci len o tom, kto za škodu zodpovedá (keď o spôsobenej škode už vedel), až neskoršie, ako došlo ku škodovej udalosti, predĺži sa premlčacia doba o časový úsek medzi škodovou udalosťou a momentom, keď sa poškodený dozvie o škode, prípadne o tom, kto za ňu zodpovedá.

V prvom rade nemožno sa stotožniť s názorom navrhovateľa, že pri náhrade za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti ide o opakujúce sa nároky a z tohto dôvodu nemôžu byť nároky považované za jeden nárok, ktorý je premlčaný ako celok. Naopak, odvolací súd považuje za správny názor súdu prvého stupňa, ktorý v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol, že všetky nároky, ktoré poškodenému priznáva Občiansky zákonník pri spôsobení škody na zdraví, sú celkom samostatné, lebo predpoklady ich vzniku sú odchylné a tiež sa môžu časovo odchyľne naplňať, a tieto skutočnosti je potrebné mať na zreteli pri posudzovaní ich premlčania, pričom náhrada na stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti je jedným nárokom, i keď má povahu opakujúceho plnenia, a preto sa premlčuje celý nárok, neprichádza do úvahy premlčanie jednotlivých mesačných plnení. Keďže navrhovateľ nárok na náhradu za stratu na zárobku po skončení práceneschopnosti (teda samotný základ) uplatnil na súde po uplynutí subjektívnej premlčacej doby, odporca úspešne vzniesol námietku premlčania, nemožno mu už priznať rentu v ďalšom období. Prvý

krát mohol navrhovateľ nárok reálne uplatniť na súde dňa 28. 11. 2005, kedy k otázke kto za škodu zodpovedá pribudla odpoveď aj na otázku, aká škoda vznikla.

V prípade, že sa poškodený stane v dôsledku škody na zdraví práceneschopným a po skončení pracovnej neschopnosti poberá len invalidný dôchodok, môže získať vedomosť o rozsahu straty na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti umožňujúcej uplatnenie jej náhrady na súde až potom, čo bolo vydané rozhodnutie o priznaní invalidného dôchodku a poškodený sa o ňom dozvedel. Totiž tento nárok možno uplatniť na súde až po tom, čo bolo príslušným orgánom vydané rozhodnutie o priznaní invalidného dôchodku a poškodený sa o ňom dozvedel. Do tej doby nie je isté, či a v akej výške bude poškodenému priznaný invalidný dôchodok, a teda ani v akom rozsahu došlo ku strate na zárobku. Ako vyplýva z ustanovenia § 447 Občianskeho zákonníka strata na zárobku sa uhrádza peňažným dôchodkom. Tento občianskoprávny nárok na náhradu za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti sa premlčuje ako jeden celok, nie iba ako nároky na jednotlivé mesačne sa opakujúce plnenia z neho vyplývajúce, poskytované vo forme dôchodku, tzv. renty (Rc 36/2007).

Nie je dôvodné poukazovanie navrhovateľa na § 36 ods. 2 Zákonníka práce, účinného v čase dopravnej nehody, nakoľko predmetné ustanovenie Zákonníka práce sa týka zamestnaneckého vzťahu, teda vzťahu zamestnávateľa a zamestnanca, v súvislosti s ktorým došlo k pracovnému úrazu, chorobe z povolania, príp. k inej škode na zdraví. Totiž ku škode na zdraví navrhovateľa nedošlo v súvislosti splnením pracovných povinností, školských povinností, resp. v priamej súvislosti s tým. Nesprávne je aj tvrdenie navrhovateľa, že jeho nárok vznikol neskôr ako dva roky pred podaním návrhu, kedy sa dozvedel o rezolútnych skutočnostiach (posúdenie zdravotného stavu – miera poklesu 73 %, skončenie pracovného pomeru z dôvodu nesplnenia kritérií, vyjadrenie oftalmológa). Subjektívna premlčacia doba 2 Co 587/2014 na uplatnenie nároku na náhradu za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti začína plynúť zásadne od okamihu, kedy sa poškodený dozvedel o zárobku dosahovanom pred poškodením a po poškodení, prípadne kedy bolo vydané rozhodnutie o priznaní invalidného dôchodku a poškodený sa o ňom dozvedel. Súd prvého stupňa správne zistil, že rozhodnutie Sociálnej poisťovne zo dňa 13. 10. 2005, č. 870 607 7402, o priznaní invalidného dôchodku navrhovateľovi, nadobudlo právoplatnosť dňa 28. 11. 2005, teda týmto dňom sa navrhovateľ dozvedel o škode na strate

na zárobku po priznaní invalidity, pričom o tom, kto za túto škodu zodpovedá, vedel už v čase úrazu, teda dňa 31. 5. 2003. Z uvedeného vyplýva, že dvojročná subjektívna premlčacia doba upravená v § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka určená na uplatnenie nároku navrhovateľovi uplynula dňa 28. 11. 2007, a preto v prípade, že návrh na náhradu straty na zárobku po priznaní invalidity navrhovateľ uplatnil na súde dňa 27. 6. 2008, urobil tak po uplynutí dvojročnej subjektívnej premlčacej doby.

Čo sa týka rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 20. 2. 2012, č. k. 6 Co 34/2011-396, na ktorý navrhovateľ v odvolaní odkázal, ktorý by mal potvrdzovať jeho názor o nepremlčaní svojho nároku, odvolací súd dôvodí, že uvedený rozsudok sa týka inej právnej veci, v ktorej sa rozhodovalo o bolestnom a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia v súvislosti s utrpeným pracovným úrazom, a nie o náhrade za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti. Navyše, s tvrdením Krajského súdu v Bratislave vo veci vedenej pod sp. zn. 6 Co 34/2011, že pri úraze sa jednotlivé nároky na náhradu škody premlčujú samostatne, sa nedá iné, než súhlasiť, čo je koniec koncov vyjadrené už vyššie. Odvolaciemu súdu nie je zrejmé, z ktorej časti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 20. 2. 2012, č. k. 6 Co 34/2011-396, vyplýva, že krajský súd priznal nárok navrhovateľovi napriek tomu, že k uznaniu invalidity došlo v roku 1982 a k uplatneniu nároku na súde až v roku 2004. Naopak, v uvedenej veci krajský súd rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil v časti, ktorou bol návrh zamietnutý a vo zvyšku bol napadnutý rozsudok zrušený a vec v tomto rozsahu vrátená prvostupňovému súdu na ďalšie konanie. V odôvodnení krajský súd uviedol, že nárok na zvýšenie bolestného a na zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia je premlčaný, pretože dvojročná subjektívna premlčacia doba podľa vtedy účinného Zákonníka práce začala plynúť v roku 1982 a navrhovateľ podal návrh na súd až dňa 27. 4. 2004 (Sociálna poisťovňa sa premlčania dovolala). Ohľadom zrušujúcej časti výroku rozhodnutia krajský súd vo veci vedenej pod sp.zn. 6 Co 34/2011 uviedol, že okresný súd bude musieť vo vzťahu k inej časti bolestného zistiť, či je liečebný proces navrhovateľa ukončený, zdravotný stav ustálený a preskúmať premlčanie nároku na bolestné, a vo vzťahu k inej časti sťaženia spoločenského uplatnenia zistiť, či v dobe, od ktorej do podania návrhu neuplynula premlčacia doba, sa tak mimoriadne zhoršil zdravotný stav navrhovateľa, že mu vznikol ďalší nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia. Krajský súd tiež uviedol, že si uvedomuje

mimoriadne ťažké zdravotné postihnutie navrhovateľa, no na druhej strane nemožno prehliadnúť, že z hľadiska premlčania nemôže obstať uplatnenie nároku vyplývajúceho z toho istého poškodenia zdravia, aké tu bolo 13 rokov pred podaním návrhu.“.

K námietke sťažovateľa, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia „*neobsahuje žiadne ďalšie dôvody odňal navrhovateľovi prístup k súdu, nakoľko sa nevysporiadal s argumentáciou navrhovateľa uvedenou v odvolaní*“, možno poukázať na túto časť odôvodnenia:

„Záverom odvolací súd ešte poznamenáva, že rozhodol bez nariadenia pojednávania dôvodiac ustanovením § 214 ods. 2 O. s. p., § 211 ods. 2, § 156 ods. 3 O. s. p. a už vyššie uvedenými dôvodmi. S dôrazom na to, že nedoplňal dokazovanie, a preto prípadne ďalšie tvrdenia prednesené účastníkmi konania na pojednávaní na odvolacom súde už nemohli mať vplyv na iné rozhodnutie odvolacieho súdu. Postačovalo preto preskúmanie veci na základe spisovej dokumentácie, účastníci, predovšetkým odvolateľ, ani nevzniesli žiadny presvedčivý dôkaz potvrdzujúci, že iba ústna časť pojednávania nasledujúca po výmene písomných stanovísk by mohla zaručiť spravodlivé konanie (porovnaj napr. rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva z 25. apríla 2002, č. 64336/01, vo veci Lino Carlos VARELA8 2 Co 587/2014 ASSALINO proti Portugalsku; porovnaj tiež rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky napr. vo veci vedenej pod sp. zn. 5 Cdo/218/2009, 3 Cdo/51/2011, 3 Cdo/186/2012, 7 Cdo/56/2011).“

Po oboznámení sa s obsahom napadnutého rozhodnutia dospel ústavný súd k záveru, že krajský súd svoje rozhodnutie, ktorým potvrdil správnosť rozsudku Okresného súdu Bratislava I č. k. 12 C 114/2008-159 z 29. januára 2014 v plnom rozsahu, náležite odôvodnil. Samotná nespokojnosť sťažovateľa s výsledkom uvedeného konania, resp. so závermi krajského súdu, sama osebe nesvedčí o arbitrárnosti preskúmaného rozhodnutia a nemôže byť bez ďalšieho ani dôvodom na vyslovenie porušenia ním označených práv. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia nemožno vyvodit', že by sa krajský súd adekvátne a preskúmateľným spôsobom nevysporiadal s právne relevantnými argumentmi sťažovateľa. Podľa názoru ústavného súdu je napadnuté rozhodnutie odôvodnené dostatočne a ústavne akceptovateľným spôsobom.

Pokiaľ ide o tvrdenia sťažovateľa, že krajský súd sa nezaoberal všetkými jeho argumentmi, ústavný súd podotýka, že z judikatúry ESĽP zaoberajúcej sa požiadavkami na odôvodnenie rozhodnutia súdu v limitoch čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd vyplýva, že tento článok dohovoru (porovnateľný s čl. 46 ods. 1 ústavy) zaväzuje síce súd odôvodniť svoje rozhodnutie, to však neznamená, že sa vyžaduje, aby na každý argument strany bola daná podrobná odpoveď. Na základe uvedeného skutočnosť, či v danom prípade boli dodržané základné požiadavky spravodlivého procesu, možno podľa záverov ESĽP posúdiť len so zreteľom na okolnosti daného prípadu (rozhodnutie vo veci Ruiz Torija proti Španielsku z 9. 12. 1994, séria A, č. 288). Z uvedeného preto možno vyvodiť záver, že odôvodnenie rozhodnutia nemusí dať odpoveď na každú poznámku či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby spravodlivé súdne rozhodnutie reagovalo na podstatné a relevantné argumenty účastníka konania a aby mu dalo jasnú a zreteľnú odpoveď na riešenie konkrétneho právneho problému (obdobne napr. II. ÚS 193/06, III. ÚS 198/07). V prípade posudzovanej sťažnosti je ústavný súd toho názoru, že krajský súd primerane reagoval na podstatné a relevantné argumenty sťažovateľa.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd konštatuje, že nezistil vzájomnú príčinnú súvislosť medzi napadnutým rozhodnutím a základným právom na súdnu ochranu zaručeným v čl. 46 ods. 1 ústavy, a preto sťažnosť pri jej predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

Keďže sťažnosť bola odmietnutá, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. januára 2017